

ORIENTAL JOURNAL OF ACADEMIC AND MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

Open Access, Peer Reviewed Journal

Scientific Journal

SERQATNOV KO`CHALARDA TRANSPORT VOSITALARINI HARAKATINI TARTIBGA SOLISH

Turg'unboyev Sherzod Shavkatjon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti "TL" yo'nalishi

4-bosqich talabasi

Tel: +998903002380

Email: sherzodt304@gmail.com

Raximov Raxmatullo Rafiqjon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti "TL" kafedrasini
assistenti

Tel: +998889902747

Email: rahimovrahmatullo28045@gmail.com

ANNOTATSIYA

KALIT SO'ZLAR

Transport, infratuzilma, piyoda, xavfsizlik, harakat tarmog'i, samaradorlik, kommunal, tarmog', harakatchanlik, ko'chalar, jamoat transporti, trafik, tartibga solish, jamiyat.

Transport vositalarini harakatini tartibga solish hamda transport sohasidagi tartibni ta'minlashning muhimligi va samaradorligi jamiyat va davlat uchun katta ahamiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan biri. Transport vositalarining harakatini tartibga solishning asosiy maqsadlarini, ularning trafik qavsi va xavfsizlikni ta'minlash, transport tizimining yaxshilanishi va jamiyatning rahbariyati va ma'muriyati uchun muhimligini belgilaydi. Ushbu maqolada yuqoridagi harakatlarni amalga oshirishda mavjud muammolarga bir nechta yechim va takliflar ko'rsatib o'tilgan.

Asosiy tamoyili.

Mustaqillik ko'chasida transport vositalarini harakat tarmog'i - bu piyodalar va velosipedchilar, yo'lda jamoat transporti, favqulodda vaziyatlar va shaxsiy transport vositalarini joylashtiradigan ko'chalar, yo'llar va yo'llarning o'zaro bog'langan tizimi. Harakat tarmog'i joylarni va faoliyatni bog'laydi va odamlar va tovarlarning mo'ljallangan manzillariga etib borishi va shaxsiy yerlarga kirishiga imkon beradi.

Uning ko'p funktsiyalari orasida harakatlanish tarmog'i yer maydoni kommunal infratuzilma va avtoturargoh uchun joyni ta'minlashi mumkin, shuningdek, qo'shni binolar uchun kunduzgi yorug'lik va ventilyatsiyani ta'minlashi mumkin. Yaxshi ishlaydigan harakatlanish tarmog'i faoliyat markazlari, ish joylari, maktablar, jamoat transporti va bog'lar kabi yo'nalishlarga optimal piyoda va velosipedda kirishni ta'minlaydi va foydalanuvchilar uchun yuqori darajadagi tushunarliklik, qulaylik, qulaylik va xavfsizlikka ega.

Nima uchun bu muhimligi; Joylarga yaxshi aloqalar va turli transport turlari o'rtasidagi aloqalar ob'ektlar, xizmatlar va jamoat transportidan teng foydalanishni ta'minlaydi. Harakat tarmog'ining dizayni va joylashuvi

odamlarning harakatchanligi va sayohat qilish imkoniyatlariga, shuningdek, ularning xavfsizligi va farovonligiga katta ta'sir qiladi. Odamlarning jismonan faol va sog'lom bo'lishida ko'chalar muhim o'rin tutadi. Ko'chalar, shuningdek, jamoat joylari sifatida muhim rol o'ynaydi, ijtimoiy o'zaro ta'sirni qo'llab-quvvatlaydi va madaniy namoyon bo'lish joylarini ta'minlaydi.

Ushbu ko'rsatmalar faol transport - piyodalar va velosipedchilar va jamoat transportidan foydalanish uchun shahar dizayniga qaratilgan. Avtotransport vositalari uchun ko'cha dizaynini ta'minlash boshqa joylarda qurilish muhandislik standartlari bilan qoplangan.[1]

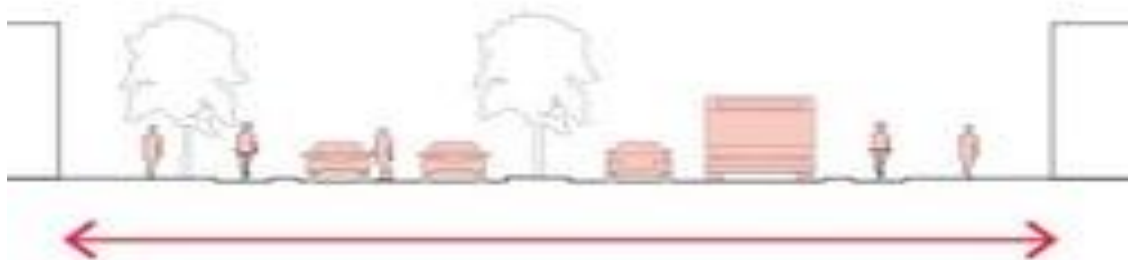
Harakatlanish tarmog'ining transport turlarining xilma-xilligiga mos kelishini va faoliyatni, shu jumladan faol transportni qo'llab-quvvatlashini ta'minlashning bir nechta usullari mavjud.

1. To'g'ridan-to'g'ri, uzluksiz va yaxshi yoritilgan piyodalar va velosiped yo'llarini ta'minlash.
2. Barcha imkoniyatlarga ega bo'lgan odamlarga xizmat ko'rsatadigan piyodalar tarmog'ini ta'minlash.
3. Barcha ko'chalarda yurish va velosipedda yurishni ta'minlash.
4. Tarmoqdagi har bir ko'chaga ko'cha funksiyasi va rejim ustuvorligini ajratish.

Misol uchun: SmartRoads, turli transport turlariga ustuvorlik berish vositasi VicRoads tomonidan ishlab chiqilgan. U transport turi, faoliyat joyi va kunning vaqti bo'yicha yo'ldan foydalanishning asosiy tamoyillarini beradi.

5. Har bir harakatlanish tarmog'i bo'limida har bir rejim uchun xizmat ko'rsatish darajasini belgilaydi.

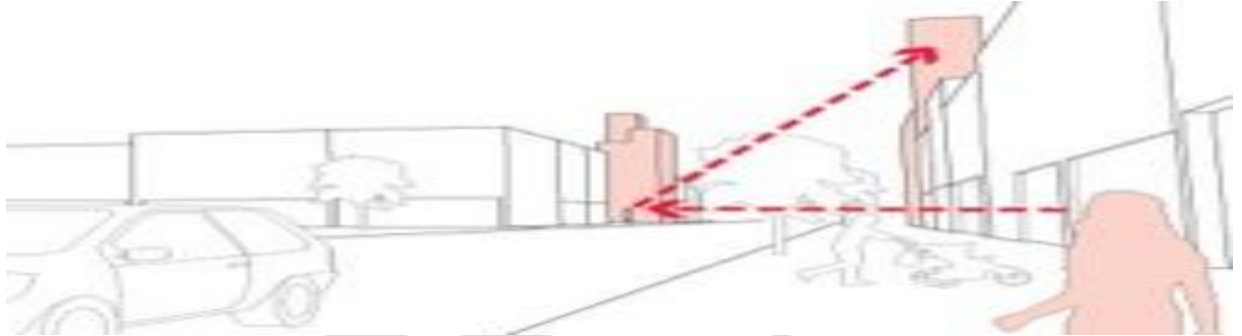
Maslahat: ko'chalarda piyodalar va velosipedchilarning kutilayotgan hajmini, shuningdek, yo'lda jamoat transporti, transport vositalari va ko'chadagi avtoturargohlarni joylashtirish uchun etarli joy ajratilishi kerak. Boshqa rejimlar uchun Qo'llanma manbalari va havolalariga qarash maqsadga

muvofoiq bo'ladi.

1-rasm.Yo'lning qisimlar bo'yicha joylashuvi.

6. Piyodalar va velosipedchilarga o'zlarini yo'naltirishga va hudud bo'ylab harakatlanishga yordam berish uchun diqqatga sazovor joylarga aniq ko'rinadigan chiziqlarni saqlash kerak.

2-rasm.Piyodalar va velosipedchilar hudud bo'ylab harakatda diqqatga sazovor ko'rish chiziqlari.

Harakat tarmog'i transport turlari o'rtasida xavfsiz o'zaro aloqalarni ta'minlaydi; Harakat rejimlari orasida harakatlanadigan piyodalar uchun aniq belgilangan, to'g'ridan-to'g'ri va xavfsiz ulanishlarni ta'minlashdan iborat.

Misol uchun: odamlar rejimlar o'rtasida, masalan, to'xtab turgan mashina va jamoat transporti o'rtasida harakat qilganda, ular piyodalardir.

3-rasm.Transport vositalari va piyodalarning o'zaro xavfsiz harakatlanishi.

Krossoverga kirayotgan haydovchilar va yo'lda piyodalar va velosipedchilar o'rtasida aniq ko'rinishga imkon berish uchun transport vositalarining kesishuvlarini tashkil qilinadi.

Xavfsiz, inklyuziv va xizmat ko'rsatadigan harakatlanish tarmog'ini saqlash

Harakat tarmog'i turli mas'uliyat va manfaatlarga ega bo'lgan bir qancha agentliklar tomonidan boshqariladi. Bu muvaffaqiyatli tarmoqni rivojlantirish va boshqarishning murakkabligini oshiradi.

Foydalanish shakllari va jamiyat ehtiyojlaridagi o'zgarishlarga javob berish uchun harakatlanish tarmog'i va ko'cha maydonini boshqariladi.

4-rasm.Uylar orasidagi ko'cha.

Misol uchun: harakatlanish tarmog'ini umumiy zonalar, transport vositalarini boshqarish vositalari, faqat piyodalar uchun vaqtlar, jamoat transportining ustuvor davrlari, svetoforming o'zgaruvchan fazalari, to'xtash joylarini boshqarish, tezlikni cheklash hamda chekka kafelar, ko'cha sotuvchilari va avtobuslar uchun joy yaratish orqali boshqarish mumkin.

Tarmoq sozlamalarini xabardor qilish uchun harakat tarmog'ining ishlashini davriy ko'rib chiqishni rejalashtirish.

Piyodalar uchun ustuvor ko'chalar

Piyoda yurish, velosipedda yurish va ijtimoiy aloqalarni osonlashtirishga katta ahamiyat beradigan ko'chalar, shu bilan birga past tezlikda avtoulovlar harakatiga imkon beradi.

Piyodalar uchun ustuvor ko'chalar nima?

Piyodalar uchun ustuvor ko'chalar piyoda va velosipedda harakatlanishga katta e'tibor beradi, shu bilan birga past tezlikda (soatiga 40 km dan kam) avtotransport harakatiga ruxsat beradi. Ushbu ko'chalar odatda faol markazlar, ta'lim muassasalari va jamoat transporti ayirboshlash joylari kabi qizg'in va xilma-xil faoliyat joylarida joylashgan.[2]

Ular turli xil sayohat rejimlarini o'z ichiga oladi, shuningdek, jamoat maydoni funksiyasini ta'minlaydi. Velosiped yo'laklari alohida yo'lak sifatida yoki boshqa rejimlar bilan umumiy yo'l sifatida taqdim etilishi mumkin. Ko'chalar, shuningdek, avtomobil turlarini yoki vaqti-vaqti bilan kirishni cheklashi mumkin.

Nima uchun bu muhim?

Piyodalar uchun ustuvor ko'chalar ko'plab funksiyalarni bajaradi. Ular barcha piyodalar, shu jumladan nogironlar uchun qulay va xavfsiz bo'lib, past tezlikda velosiped haydash uchun xavfsiz muhitni ta'minlaydi. Ular, shuningdek, ijrochilar va sotuvchilar kabi norasmiy faoliyat uchun muhit bo'lishi mumkin.

Yaxshi ishlab chiqilgan piyodalar uchun ustuvor ko'chalar piyoda va velosipedda yurishni rag'batlantiradi. Piyodalar sonining ko'pligi yaqin atrofdagi korxonalarining hayotiyiligini qo'llab-quvvatlaydi va kafe va restoranlar kabi foydalanish uchun ko'chaga "to'kilishiga" imkon beradi.

Piyodalar uchun ustuvor ko'chalarni piyoda va velosipedda harakatlanishning qulayligi va xavfsizligini ta'minlash

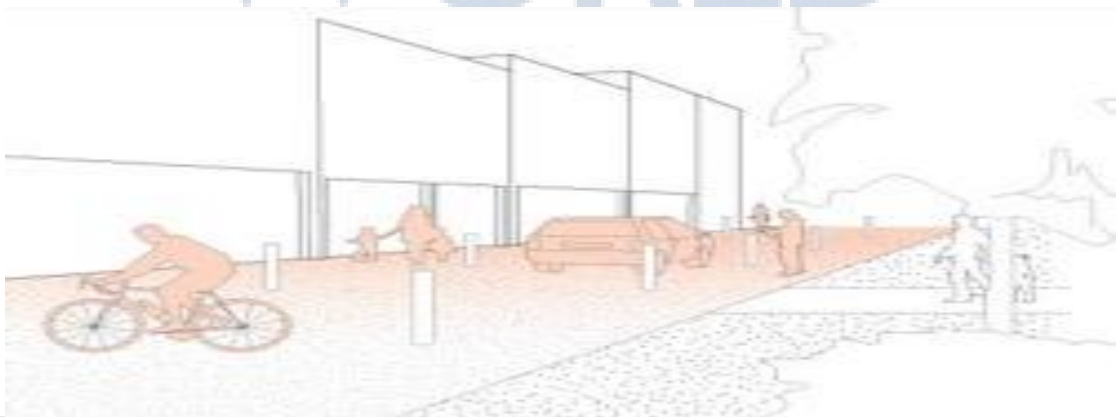
5 -rasm. Piyoda, velosiped va avtomobil yo'llarini birgalikda joylashtirish.

Misol uchun: rejim yo'llarini yonma-yon joylashtirish norasmiy kuzatuv ehtimolini oshiradi, chunki ko'chada ko'proq odamlar bor. Faqat piyodalar uchun mo'ljallangan savdo markazlari va ajratilgan piyodalar yo'laklarida harakatlanish darajasi past bo'lsa, ular o'zlarini xavfli his qilishlari mumkin.

1. Ko'cha maydonining katta qismini piyodalar va velosipedchilar uchun ajratish.

Misol uchun: piyodalar uchun ustuvor ko'chalar yuqori darajadagi piyodalar harakati va qo'shni binolar ichidagi faollik bilan yaxshi ishlaydi.

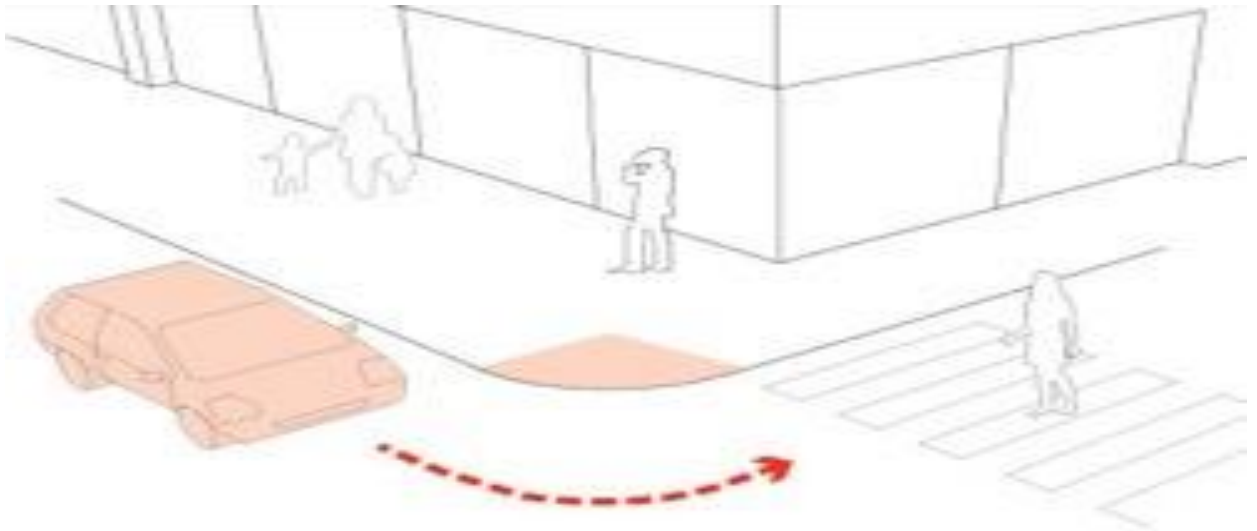
2. Piyodalar soni ko'p va transport vositalari harakati kam bo'lgan joylarda "umumiy zona" yaratish.

6-rasm. Diqqatga sazovor joylardagi harakat tarkibi.

Misol uchun: Agar mavjud ko'cha yoki bo'lak Nogironliklarni kamsitish to'g'risidagi qonun talablariga javob beradigan piyodalar yo'lini ta'minlash uchun juda tor bo'lsa, ko'chani "Umumiy zona" sifatida ko'rishdan boshqa chora qolmasligi mumkin.

Chap ko'chalarga burilishda avtomobillar harakatini sekinlashtirish uchun chorrahalaridagi chekka radiusini minimal darajada ushlab turish.

7-rasm. Avtomobilning chap ko'chaga burilishi.

Misol uchun: chekka radiusi ko'chalarni tozalash, avtobus harakati va yo'l harakati xavfsizligi talablariga mos keladigan minimal darajada saqlanishi kerak.

Piyodalar va velosiped yo'llari

Ko'chalarda yoki jamoat va yarim jamoat joylarida piyoda, velosipedda yoki boshqa harakatlanishga yordam beradigan transport vositalarida harakatlanadigan odamlarni ta'minlaydigan yo'llar.

Piyodalar va velosiped yo'llari nima?

Piyodalar va velosiped yo'llari, ayniqsa, piyoda, velosipedda yoki boshqa harakatlanishga yordam beradigan odamlar uchun mo'ljallangan.

Yo'llar mahalliy ko'chalarda va katta yo'llarda, parklar va qo'riqxonalar kabi jamoat joylarida yoki avtoturargohlar, old hovlilar va arkadalar kabi yarim xususiy joylarda joylashgan bo'lishi mumkin. Yo'llar faqat piyodalar, velosipedchilar yoki piyodalar va velosipedchilar uchun umumiy yo'llar uchun bo'lishi mumkin.

Piyodalar va velosiped yo'llari odamlarni maktablar, do'konlar, vokzallar va bog'lar kabi mahalliy manzillar bilan bevosita bog'lashi kerak.

Nima uchun bu muhim?

Qulay, xavfsiz va qulay piyodalar va velosiped yo'llari harakatlanish tarmog'ining qimmatli qismi bo'lib, shunchaki ko'chalar emas. Piyodalar - bu odamlar muloqot qiladigan, biznes yuritadigan va atrofdagi dunyoni

kuzatadigan, shuningdek, bir joydan ikkinchi joyga piyoda sayohat qiladigan ko'p maqsadli muhit. Piyodalar va velosiped yo'laklari ham odamlarning jismoniy faol bo'lishida muhim ahamiyatga ega.

Piyodalar va velosiped yo'llari to'g'ridan-to'g'ri, juda ko'rinadigan va yaxshi belgi qo'yilgan, soya, o'tirish va sayohat oxirida qulayliklarni taklif qilganda eng jozibali hisoblanadi. Piyodalar va velosipedchilarning turli ehtiyojlari - bolalar va yoshlar, qariyalar va harakatlanish vositalaridan foydalanayotgan nogironlar - inklyuziv dizayn echimlarini talab qiladi.

Belgilangan joylarga samarali piyodalar va velosiped yo'llari ulanishini ta'minlash

1. Mahallalarni, barcha ko'chalar bo'ylab, jamoat joylari orqali, shuningdek, faoliyat markazlari va jamoat transporti tugunlarini bog'lovchi piyodalar yo'laklarining uzluksiz tizimini yaratish.

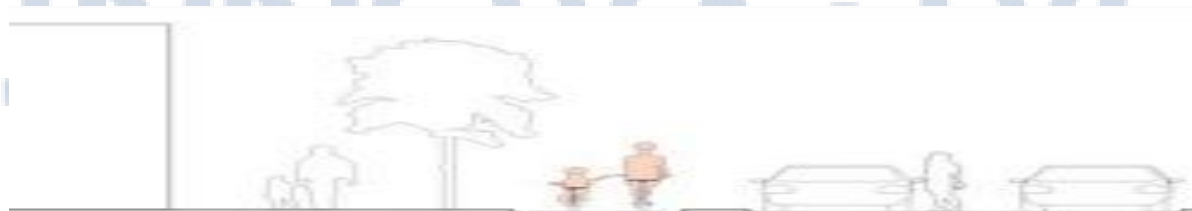
2. Mahalliy ko'chalar va asosiy yo'llarning ikkala tomonida piyodalar yo'llarini qo'shish.

3. Piyodalar va velosiped harakatining past darajasi kutilayotgan joylarda piyodalar va velosipedlar harakati uchun umumiy yo'laklarni o'rnatish.

4. Piyodalar va velosiped harakatining yuqori darajalari prognoz qilingan joylarda, piyodalar va velosipedlar harakati uchun rejimdan ajratilgan yo'llarni o'rnatish.

Misol uchun: ko'p piyodalar va velosipedlar harakati kutilayotgan joyda umumiy yo'l mos emas.

5. Velosipedchilarning yuqori darajasi bashorat qilinsa, ko'chadagi to'xtash yo'lagining yon tomoniga ajratilgan velosiped yo'laklarini joylashtirish kerak bo'ladi.

8-rasm. Piyodalar, velosiped va avtomobil yo'llarining birgalikda joylashishi.

Piyodalar va velosiped o'tish joylari

Piyodalar va velosipedchilarga yo'llarni va boshqa to'siqlarni xavfsiz kesib o'tishga imkon beruvchi harakat tarmog'ining qismlari.

Piyodalar va velosiped o'tish joylari haqida

Piyodalar va velosiped o'tish joylari yo'llar va ko'chalarni yoki avtomobil yo'llari, temir yo'l liniyalari yoki suv yo'llari kabi boshqa to'siqlarni

xavfsiz va qulay kesib o'tish nuqtalarini ta'minlaydi. Ko'pgina o'tish joylari faoliyat markazlari va maktablarga boradigan yo'llarda yoki bekatlarda, avtobus yoki tramvay bekatlarida joylashgan.[3]

O'tish joylari sinfda yoki sinfdan ajratilgan.

O'tish joylarida quyidagilar bo'lishi mumkin:

- yo'l belgilari va sirtni tozalash
- svetofor va belgilar
- to'siq eshiklari.

Darajadan ajratilgan o'tish joylariga quyidagilar kiradi:

- piyodalar ko'prigi
- yo'l o'tkazgichlar
- metro er osti o'tish joylari
- zinapoyalar
- liftlar.

Nima uchun bu muhim?

Piyodalar va velosiped o'tish joylari shahar va qishloqlar bo'ylab xavfsiz va qulay harakatlanish uchun juda muhimdir.

O'tish joylari piyodalar va velosipedchilar harakatini yo'l yoki to'siqni xavfsiz kesib o'tishlari mumkin bo'lgan aniq joylarga qaratadi.

O'tish joylari noto'g'ri joylashgan bo'lsa, aytaylik, harakat istagi chizig'idan uzoqda yoki yaqinlashish yoki kesib o'tishda ko'rish chizig'i uzilgan bo'lsa, bu noqulaylik yoki xavfsizlik xavfi sifatida qabul qilinishi mumkin va ulardan foydalanilmaydi.

O'tish joylarida piyodalar va velosipedchilar xavfsizligi va xavfsizligini maksimal darajada oshirish

1. Piyodalar va velosiped o'tish joylarini maktablar, bog'lar, faollik markazlari va jamoat transporti bekatlari kabi yoki mahallalarni bog'laydigan to'g'ridan-to'g'ri, kerakli yo'nalishlarga joylashtiring.

Misol uchun: odamlar ko'pincha o'z manzillariga to'g'ridan-to'g'ri yo'l izlaydilar, hatto bu gavjum yo'llar yoki temir yo'l liniyalarining xavfli norasmiy kesishishlarini o'z ichiga oladi.

2. Piyodalar va velosiped o'tish joylarini birgalikda joylashtiring, lekin har bir rejimni alohida o'tish yo'li bilan ta'minlash.

9-rasm.Piyodalar va velosiped yo'llari

Misol uchun: yo'lni kesib o'tish joylari piyodalar va velosipedchilarni kutish va o'tish joylarida tiqilib qolishi mumkin. Kutish va kesishgan tirbandlikni ajratish xavfsizroq amaliyotdir.

3. Piyodalar va velosiped o'tish joylariga yaqinlashish va ularga yoritishni o'rnatish.

4. Piyodalar, velosipedchilar va haydovchilarni ogohlantirish uchun yaqinlashib kelayotgan o'tish joylari va chorrahalarini aniq belgilash.

5. Piyodalar va velosiped o'tish joylariga yaqinlashish va ularda aniq ko'rish chizig'ini saqlash.

XULOSA

Mustaqillik ko'chasi transport vositalarini harakatini tartibga solishning muhimligi hukumatlar, transport sohasi tashkilotlari va jamiyat uchun katta ahamiyatga ega bo'lib, bu jarayonning samaradorligi va effektivligi transport tizimining yaxshilanishiga yordam beradi. Transport vositalarini harakatini tartibga solish, trafik qavsi va xavfsizlikni ta'minlash uchun zarur bo'lgan qoidalarni amalga oshirish va muhofaza qilishga yordam beradi. Bu jarayonning samaradorligi trafik kazolarini kamaytirish va odamlarning hayotini himoya qilishda katta ahamiyatga ega. Transport vositalarini harakatini tartibga solish, transport tizimining yaxshilanishi va ishlab chiqarishni oshirishga yordam beradi. Bu jarayon transport tizimining islohotlarini tushunarliroq qiladi va transportni samarali va samarador ishlatish imkoniyatlarini oshiradi. Mustaqillik ko'chasi transport vositalarini harakatini tartibga solish, jamiyatning rahbariyati va ma'muriyati uchun ham muhimdir. Bu jarayon jamiyatning transport sohasidagi yuksalishiga va rivojlanishiga yordam beradi va jamiyatning iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik muammolarni hal etishda katta ahamiyatga ega. Bular asosida, mustaqillik ko'chasi transport vositalarini harakatini tartibga solishning muhimligi va uning samaradorligi transport sohasining rivojlanishi va jamiyatning yaxshi hayot sirlarini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Bu sabablarga asosan, hukumatlar, transport sohasi tashkilotlari va jamiyat transport vositalarini harakatini tartibga solishga katta e'tibor qaratishi kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. угли Рахимов, Р. Р. (2022). МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОЦЕССА ВЫБОРА ОПТИМАЛЬНОГО ТИПА ПОДВИЖНОГО СОСТАВА ДЛЯ ПЕРЕВОЗКИ МЕДИКАМЕНТОВ ПОТРЕБИТЕЛЮ. *Journal of new century innovations*, 18(5), 109-120.
2. Rahimov Rahmatullo Rafuqjon o'g'li. (2022). TIRSAKLI VALLARNI TAMIRLASH ISTIQBOLLARI. *Conference Zone*, 333-342. Retrieved from <http://www.conferencezone.org/index.php/cz/article/view/868>
3. A Rakhmanov, R Rakhimov, I Nazarov.(2019). URBAN WASTE AS ORGANIC FUEL. *Точная наука. УДК: 662.(39)*,35-37.
4. Rahmatullo Rafuqjon, O. G. Li Rahimov (2022). Avtomobil Transportida Tashuv Ishlarini Amalga Oshirishda Harakat Xavfsizligini Ta'minlash Uslublarini Takomillashtirish Yo'llari. *Образование И Наука В Ххи Веке*, 750-754..
5. ўғли Раҳимов, Р. Р. (2022). ТАШИШДА ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИНГ СИФАТ КўРСАТКИЧЛАРИНИ БАҲОЛАШ. *О'ЗБЕКISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(14), 656-663.

INNOVATIVE
WORLD